

BIZNES ASOSLARINI O'QITISHDA AMALIY VA NAZARIY
BILIMLARNI UYG'UNLASHTIRISH

Haqberdiyeva Sadoqat Shoqul qizi

Email. haqberdiyevasadoqat8@gmail.com

Surxandaryo viloyati Sariosiyo tumani 1-son politexnikumi

Biznes asoslari fani o'qituvchisi

ANNOTATSIYA Ushbu maqolada biznes asoslarini o'qitishda nazariy va amaliy bilimlarni uyg'unlashtirishning ahamiyati ko'rib chiqiladi. Nazariy bilimlar va amaliy tajribalarni birlashtirish, talabalarni real biznes sharoitlariga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Maqolada interaktiv ta'lim metodlari, case study usullari, biznes simulyatsiyalari va amaliy tajriba asosidagi o'qitishning samaradorligi tahlil qilinadi. Shuningdek, biznes ta'limida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, talabalar uchun amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish va ularni kelajakdagi professional faoliyatiga tayyorlash uchun qanday metodlarni qo'llash kerakligi muhokama qilinadi. Maqola biznesni o'qitishda o'qituvchilar va talabalarning muvaffaqiyatli hamkorligi va amaliy bilimlarni egallashda nazariy yondashuvlar bilan uyg'unlikni ta'minlash zarurligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar Interaktiv, iqtisodiy, biznes, ta'lim, texnologiyalar, mamlakat;

ANNOTATION This article examines the importance of combining theoretical and practical knowledge in teaching business fundamentals. Combining theoretical knowledge and practical experience plays an important role in preparing students for real business situations. The article analyzes the effectiveness of interactive learning methods, case study methods, business simulations, and practical experience-based learning. It also discusses the use of modern technologies in business education, what methods should be used to develop practical skills for students, and prepare them for their future professional activities. The article shows the need for successful cooperation between teachers and students in business education and the need to ensure the integration of theoretical approaches with the acquisition of practical knowledge.

Key words. Interactive, economic, business, education, technology, country;

KIRISH Biznes ta'limi, iqtisodiy rivojlanish va jamiyatning barcha sohalarida muvaffaqiyatli faoliyat yuritadigan mutaxassislarni tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Biroq, zamonaviy biznesning tez o'zgaruvchan va murakkab sharoitlarida talabalarga nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy tajribalarni ham berish zarur. Bugungi kunda biznes dunyosi faqat asosiy iqtisodiy tushunchalar bilan chegaralanib qolmay, balki zamonaviy texnologiyalar, innovatsiyalar, marketing strategiyalari va global bozorlar kabi omillarni ham o'z ichiga oladi. Shu sababli, o'qitish jarayonida nazariy va amaliy bilimlarni uyg'unlashtirish o'quvchilarning real biznes sharoitlariga tayyor bo'lishi uchun juda muhimdir. Biznes asoslarini o'qitish, talabalarni faqat nazariy bilimlar bilan emas, balki amaliy ko'nikmalar bilan ham ta'minlashi kerak.

Nazariy bilimlar talabalarga biznesning asosiy tushunchalari, iqtisodiy tizimlar, menejment va moliyaviy boshqaruvni o'rgatadi, lekin bu bilimlarni amaliyotda qo'llashni o'rganmasdan, talabalar real dunyodagi biznes muammolarini hal qila olmaydi. Shuning uchun, o'qitish jarayonida nazariy bilimlar va amaliy tajribalar o'rtasidagi integratsiya, ya'ni bu ikki komponentning uyg'unlashtirilishi, ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Bundan tashqari, biznesni o'qitishda interaktiv va amaliy metodlarning qo'llanilishi o'quvchilarning ta'lim jarayoniga faol ishtirok etishlarini ta'minlaydi. Talabalar nafaqat darslarda o'qiganlarini, balki haqiqiy biznes holatlarida o'z fikrlarini izchil va aniq ifodalashni, guruhda ishlashni va muammolarni hal qilishni o'rganadilar. Bu metodlar talabalarga nafaqat nazariy bilimlarni o'zlashtirish, balki amaliy ko'nikmalarni ham rivojlantirish imkoniyatini beradi. Interaktiv ta'lim va case study metodlari yordamida talabalar haqiqiy biznes muammolarini o'rganishadi va ularga mos ravishda samarali yechimlar topishga o'rganadilar. Shu nuqtai nazardan, biznes asoslarini o'qitish jarayonida amaliy tajribani qo'llash, o'quvchilarga real hayotdagi biznes sharoitlariga tayyorlanish imkoniyatini yaratadi. Bu esa nafaqat o'qitish samaradorligini oshiradi, balki talabalarni o'zlarining kelajakdagi professional faoliyatlariga ham yaxshi tayyorlaydi. O'qituvchilar biznesni o'rgatishda zamonaviy pedagogik yondashuvlarni, innovatsion texnologiyalarni va real biznes holatlari asosidagi amaliy mashg'ulotlarni qo'llash orqali, talabalarga nafaqat nazariy bilimlarni, balki real hayotdagi tajribalarni ham berishlari mumkin.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Nazariy bilimlar va amaliy tajribalar o'rtasidagi o'zaro bog'lanish. Biznes asoslarini o'qitishda nazariy bilimlar, asosan, iqtisodiyot, menejment, marketing, moliya, va huquq kabi sohalarni o'z ichiga oladi. Ushbu bilimlar talabalarni biznes jarayonlarini tushunishga, tahlil qilishga va nazariy bilimlarni amaliy holatlarda qo'llashga tayyorlaydi. Ammo faqat nazariy bilimlar bilan cheklanib qolish, talabalarning real biznes sharoitlarida

muvaffaqiyat qozonishini ta'minlay olmaydi. Shuning uchun amaliy tajriba, biznes muhitida ishlash, muammolarni hal qilish va qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirish zarur.

Biznesni o'qitishda interaktiv va amaliy metodlarni qo'llash. Nazariy bilimlarni amaliyot bilan uyg'unlashtirish uchun interaktiv o'qitish metodlari va amaliy mashg'ulotlar qo'llanilishi kerak. Bu metodlar talabalarni faol ishtirok etishga, o'z fikrlarini bildirishga va muammolarni yechishning samarali yo'llarini topishga undaydi. Interaktiv metodlar: Biznes simulyatsiyalari: Talabalar turli biznes muhitlarida qarorlar qabul qilishni o'rganadilar. Bunda ular virtual yoki real sharoitlarda iqtisodiy, moliyaviy va marketing bo'yicha muammolarni yechishadi.

Case study: Haqiqiy biznes holatlari asosida talabalarga muammo taqdim etiladi, ular bu muammolarni tahlil qilib, yechimlarni topishga harakat qilishadi.

Gruppalar va jamoaviy ishlash: Talabalar kichik guruhlarda ishlashadi, fikr almashishadi va birgalikda qarorlar qabul qilishadi, bu esa ularni real hayotdagi hamkorlikka tayyorlaydi. Biznes asoslarini o'qitishda amaliy tajribalarning o'рни juda katta. Talabalar

faqat darslarda o'qiganlarini emas, balki amaliy tajribalarni ham olishlari kerak. Shu sababli, stajirovkalar, amaliyotlar va startaplar bilan ishlash muhim ahamiyatga ega.

Stajirovkalar: Talabalar real kompaniyalarda ishlash, biznes jarayonlarini kuzatish va o'zlari uchun amaliy ko'nikmalarni egallash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Startaplar bilan ishlash: Biznesni o'qitishda startaplar bilan ishlash orqali talabalar yangi g'oyalar yaratish, biznesni tashkil etish, marketing va moliyaviy boshqaruv bo'yicha amaliy bilimlarni o'rganishadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR Xulosa o'rinda shuni aytish mumkinki Biznes asoslarini o'qitishda amaliy va nazariy bilimlarni uyg'unlashtirish talabalarning biznes dunyosida muvaffaqiyatli ishlashiga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega. Bu usul, talabalarga nazariy bilimlarni real biznes sharoitlarida qo'llashni o'rganish va amaliy ko'nikmalarni egallash imkoniyatini beradi. Interaktiv ta'lim metodlari, amaliy tajribalar va zamonaviy texnologiyalar yordamida bu jarayonni yanada samarali qilish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.O'zbekiston Respublikasi Qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmon va qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning asarlari.
- 2.O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 11-noyabrdagi «O'zbekiston Respublikasining Markaziy banki to'g'risida»gi Qonuni.
- 3.O'zbekiston Respublikasining "Banklar va bank faoliyati to'g'risida"gi Qonuni, 1996 yil 25 aprel.
- 4.O'zbekiston Respublikasining "Tadbirkorlik va tadbirkorlik faoliyati kafolatlari to'g'risida"gi Qonuni. – T.: 14 aprel 1999 yil.
5. "Bank tizimini yanada erkinlashtirish va isloh qilish borasidagi chora-tadbirlar to'g'risida". "Xalq so'zi" gazetasi, 2000 yil 21 mart.
6. Faxriddin B., No'monbek A. ABS SISTEMASI BILAN JIHOZLANGAN M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNING TORMOZ SAMARADORLIGINI MATEMATIK NAZARIY TAHLILI //International journal of scientific researchers (IJSR) INDEXING. – 2024. – T. 4. – №. 1. – C. 333-337.
- 7.Qurbonazarov S. et al. ANALYSIS OF THE FUNDAMENTALS OF MATHEMATICAL MODELING OF WHEEL MOVEMENT ON THE ROAD SURFACE OF CARS EQUIPPED WITH ABS //Multidisciplinary Journal of Science and Technology. – 2024. – T. 4. – №. 8. – C. 45-50.

8. Xuzriddinovich B. F. et al. ABS BILAN JIHOZLANGAN AVTOMOBILNI TORMOZ PAYTIDA O'ZO 'ZIDAN VA MAJBURIY TEBRANISHLARINI TORMOZ SAMARADORLIGIGA TA'SIRINI TAHLIL QILISH //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 47. – №. 4. – С. 81-87.
9. Xusinovich T. J., Ro'zibayevich M. N. M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNI TURLI MUHITLARDA TORMOZLANISHINI TAHLIL QILISH VA PARAMETRLARINI O'RGANISH.
10. Karshiev F. U., Abduqahorov N. ABS BILAN JIHOZLANGAN M1 TOIFALI AVTOMOBILLAR TORMOZ TIZIMLARINING USTIVORLIGI //Academic research in educational sciences. – 2024. – Т. 5. – №. 5. – С. 787-791. 11. Каршиев Фахридин Умарович, Н.Абдуқаҳоров ИЗУЧЕНИЕ МИКРОСТРУКТУРЫ СТАЛИ В МАТЕРИАЛОВЕДЕНИИ//<https://www.iupr.ru/6-121-2024>
https://www.iupr.ru/_files/ugd/b06fdc_15c4798c874a4ddab326a52bd3af34ea.pdf?index=true
12. Абдуқаҳоров Н., Турдиалиев Ж., Мўминов Н. АВТОМОБИЛИ М1 В РАЗНЫХ УСЛОВИЯХ АНАЛИЗ И ПАРАМЕТРЫ ТОРМОЖЕНИЯ УЧИТЬСЯ //Журнал научно-инновационных исследований в Узбекистане. – 2024. – Т. 2. – №. 4. – С. 377-386.
13. Каршиев Ф. У., Абдуқаҳоров Н. ИЗУЧЕНИЕ МИКРОСТРУКТУРЫ СТАЛИ В МАТЕРИАЛОВЕДЕНИИ //Экономика и социум. – 2024. – №. 6-2 (121). – С. 1142-1145.
14. Xusinovich T. J., Ro'zibayevich M. N. M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNI TURLI MUHITLARDA TORMOZLANISHINI TAHLIL QILISH VA PARAMETRLARINI O'RGANISH.
15. Farxadjonovna, Bekimbetova Elmira, and Abduqahorov No'monbek. "STARTING ENGINES AT LOW TEMPERATURES." Multidisciplinary Journal of Science and Technology 5.2 (2025): 83-87.
16. Xusinovich, Turdialiyev Jonibek, and Mo'minov Nurali Ro'zibayevich. "M1 TOIFALI AVTOMOBILLARNI TURLI MUHITLARDA TORMOZLANISHINI TAHLIL QILISH VA PARAMETRLARINI O'RGANISH."
17. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Bank xizmatlari ommabopligini oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" Qarori, 23.03.2018 y.
18. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2011 yil 24 avgustdagi "Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni yanada rivojlantirish uchun qulay ishbilarmonlik muhitini shakllantirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-4354- sonli Farmoni. "Экономика и социум" №10(113)-2 2023 www.iupr.ru 274

19. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Tadbirkorlik maqsadlarida foydalanish uchun davlat mulki obyektlarini sotishni jadallashtirish va uning tartib-taomillarini yanada soddalashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi Farmoni. 2017 yil 17 yanvardagi PF-4933-son.

